

Societat

Universitat
Pompeu Fabra
Barcelona

Experiència
pionera a la
Universitat
Pompeu Fabra

Alumnes de primer podran cursar assignatures de diverses carreres abans d'escollir

Innovació

Quatre projectes urbanístics i socials aspiren als premis Cerdà

CAUSA El concurs vol contribuir a la innovació i el desenvolupament de la ciutat **JOVE** Els aspirants han d'haver acabat els seus estudis com a màxim fa dos anys **COMPROMÍS** Els quatre projectes finalistes tenen un vessant social

Aleix Mateu
BARCELONA

L'Institut Ildefons Cerdà celebra els seus 30 anys amb la concessió d'un premi d'innovació i desenvolupament en la gestió de les ciutats i els espais urbans. Aquest concurs té l'objectiu de descobrir joves professionals amb talent per oferir-los noves oportunitats de millorar la ciutat. Per poder-hi participar, l'únic límit que s'establiria era ser estudiant universitari, o haver acabat els estudis en un termini no superior a dos anys enrere.

"L'objectiu de totes les meves aspiracions va ser produir alguna cosa que, en el terreny pràctic, pugui ser útil per a la humanitat", va afirmar Ildefons Cerdà el 1867. I aquesta és la missió que l'institut homònim va voler reprendre. Fundació privada i independent sense afany de lu-

Vista aèria de l'Eixample barceloní ■ EL PUNT AVUI

cre, l'Institut Cerdà té com a finalitat fundacional "la contribució a l'impuls de la innovació permanent i la dinamització de la socie-

tat". Per aconseguir-ho, abraça una sèrie d'àmbits transversals com són l'ordenació territorial, el medi ambient, la recerca, el de-

svolupament i la innovació, les tecnologies de la informació i la cultura.

A la convocatòria del premi, s'hi han presentat

fins a 65 projectes, "en general amb molt bon nivell", s'assegura des de l'Institut Cerdà, i se n'han seleccionat quatre de fina-

La frase

"Volem oferir noves oportunitats als joves amb talent i promoure les idees innovadores"

Daniel Ortíz
DIRECTOR DE COMUNICACIÓ DE
L'INSTITUT CERDÀ

listes, aquells que, segons els avaluadors, són els més innovadors, sòlids i de qualitat des del punt de vista del progrés.

La retribució per al guanyador, que es coneixerà públicament en un acte el 4 de novembre, serà de 24.000 euros -2.000 euros al mes en un any- per tal de poder desenvolupar i implementar el projecte. Així mateix, per facilitar-ne l'èxit, l'Institut Cerdà oferirà la seva col·laboració al guanyador, aportant el coneixement i les relacions institucionals del seu equip professional. ■

Pere IV: dinamitzar un carrer, recuperar espais buits, humanitzar la ciutat

"Molts espais abandonats que es recuperen són de l'administració i posen límits, no són de la ciutadania", explica l'arquitecta i urbanista Elia Hernando. En el seu projecte, proposa dinamitzar el carrer Pere IV socialment a partir dels espais buits, i gestionar i assessorar les relacions entre l'administració, els propietaris i la ciutadania, per tal de crear uns drets i deures per a les tres parts, a partir dels quals "es doni poder a la ciutadania, que no sigui només subsidiària".

L'Elia va escollir Pere IV per estudiar i proposar-ne la dinamització perquè l'associació veïnal del Poblenou es va posar en contacte amb ella. Els veïns li van comunicar la situació d'abandonament en què l'Ajuntament tenia el carrer. A més, "Pere IV té unes condicions especials", segons explica l'arquitecta, "és l'antiga carretera de Mataró i té moltes indústries antigues protegides".

"L'urbanisme sempre tendeix a l'expansió, però s'oblida del que queda dins la ciu-

tat", reflexiona. "Aquesta és la perversió del sistema, el nou sòl que creava plusvàlua, l'ingrés dels ajuntaments", explica l'Elia, que ho qualifica d'insostenible.

"Vaig descobrir com abordar la ciutat des d'un vessant més humà", diu, i mostra la seva voluntat de crear consciència respecte als edificis abandonats o bloquejats pel planejament. "Són un problema perquè fan que l'entorn també es degradi. Ara és un bon moment per mirar endins", conclou. ■

L'Elia Hernando, al carrer Pere IV del Poblenou ■ QUIM PUIG

L'APUNT

L'home que era lliure

Jordi Panyella

L'home s'aturava un moment en la feixuga tasca. Deixava anar l'eina pesadament damunt la terra resseca. Un soroll somort, un núvol eixut de pols que s'evaporava i una mà, com un mall, clivellada de tants anys de feina, que lentament s'allargassava buscant consol en la mínima pausa. Després venia el dreçar l'esquena i l'allargar la vista enllà, enllà, fins a perdre-la en un mar

de grocs i ocres, en una pinzellada de verds, en un volar d'ocells que s'avançaven al capvespre. El gest era mínim, però el gaudi era màxim, i n'hi havia prou per renovar forces i tornar a l'eina. Qualsevol que l'hagués vist diria que l'home era esclau, però s'equivocaria: que el món encara no era captiu d'ordinadors, ni telèfons, ni ulls virtuals que mai s'apaguen.

Poder i inclusió per a les persones amb diversitat funcional física

L'Andrea García, al centre cívic Parc-Sandaru ■ JUANMA RAMOS

Crear una xarxa de deu centres (un per districte) dedicats a la inclusió de la gent amb diversitat funcional física i al fet de donar-los poder. Aquest projecte de l'Andrea García, una jove sociòloga i antropòloga, parteix d'una iniciativa del centre cívic Parc-Sandaru, l'Oficina de Vida Independent (OVI). En aquest espai s'ajuda les persones amb discapacitat física a adquirir plena sobirania sobre elles mateixes.

La independència de què es vol dotar la gent amb diversitat funcional recau en dos aspectes: un disseny inclusiu en l'arquitectura de la ciutat, i la lliure elecció de l'assistència personal. "És un dret fonamental que aquestes persones puguin decidir qui les ajudarà durant el seu dia a

dia: qui tocarà el seu cos i qui entrarà de ple en la seva intimitat", explica l'Andrea, que subratlla el terme *assistent personal* en oposició al mot *cuidador*, "una paraula paternalista que implica una situació desigual de poder".

Segons l'Andrea, aquestes oficines de vida independent són un canvi de paradigma en favor dels drets humans i, a més, són més sostenibles econòmicament que les residències o la cura familiar. Fonamentant-se en un estudi de l'Ajuntament, quantifica que per cada euro que s'inverteix en aquests centres la societat en recupera tres, "perquè s'allibera la dona de la llar, es crea feina i els discapacitats s'incorporen al món laboral". ■

Un mètode objectiu per avaluar els processos de construcció

La Maria del Mar Casanovas, a les obres de la Diagonal ■ JUANMA RAMOS

El projecte de la Maria del Mar Casanovas és una metodologia que permet avaluar els processos constructius d'una manera objectiva, tenint en compte l'impacte econòmic, social i ambiental, i els riscos laborals.

Aquesta enginyera de camins, que està a punt de depositar la seva tesi doctoral sobre el mateix tema, proposa passar les diferents candidatures en les licitacions d'obres pel filtre del seu mètode, per tal de determinar d'una manera transversal quin és el projecte que mereix guanyar el concurs de l'administració, no només tenint en compte el termini d'execució i el cost de l'obra.

"Sobre altres aspectes hi ha més normativa, però l'aspecte social sempre n'ha tingut poca, mai s'havia

avaluat", explica la Maria del Mar, que ha detectat els impactes basant-se en entrevistes a experts i gent de l'Ajuntament. Després va constituir l'indicador: com més alt és el nombre de temps, persones i grau d'afecció, més impacte.

Aquest mètode, configurat en un entorn urbà, "es pot aplicar a qualsevol altre entorn", diu l'enginyera. Ja en va fer una prova per a la tesi, analitzant els pous de ventilació que es fan per al túnel del TAV. Tots estan fets amb un procediment constructiu determinat, excepte el del carrer Enric Granados, que és diferent i més car. Tot i això, el mètode de Maria del Mar va mostrar que complia millor totes les funcions, la mateixa conclusió a què va arribar Adif. ■

D'espai privat infrautilitzat a un centre per a activitats comunitàries i socials

El projecte proposa identificar els espais privats infrautilitzats i reaprofitar-los per a usos socials i culturals, donant prioritat a les associacions i les entitats sense ànim de lucre. Va ser presentat per l'arquitecte novell Oriol Valls i els seus quatre companys, la turca Pelin Dogan, la basca Izaskun González, en Xavier Valls i l'Agnès Toni.

"Hi ha molts espais privats que estan gairebé buits en determinades franges horàries", explica l'Oriol. Asse-

nyala que la majoria d'aquestes zones estan vinculades a l'automoció: garatges, tallers mecànics o túnels de rentatge, perquè "el vehicle és mòbil i hi ha la capacitat de buidar l'espai". A més del flux, aquestes construccions responen a unes característiques concretes, "tenen llum natural, bona altura, i alguns no tenen columnes, s'apropen als espais habitables".

La condició principal del projecte és que es tracti d'una propietat privada, "així els propietaris s'involu-

cren en la comunitat", explica l'Oriol. Un referent de la proposta va ser la POPS, una iniciativa americana de cessió de l'espai privat com a contrapartida a les facilitats immobiliàries. Segons asseguren, amb les 150 zones que han detectat es podria crear una xarxa d'espais infrausats "d'un 15 hectàrees, l'equivalent a dues rambles".

De moment, aquest jove grup ja té entre mans la primera proposta concreta: un concert de música clàssica dins un garatge. ■

L'Oriol Valls, al garatge Diana del carrer Bailén ■ ORIOL DURAN